

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Meklēt Juristu](#) > [Juridisko Profesiju Veidi](#) > Netherlands

Juridisko profesiju veidi

Saturu nodrošina

Nīderlande

Nīderlande

Šajā lapā sniegts pārskats par juridiskajām profesijām Nīderlandē.

Prokurori

Organizācija

Prokuratūra (*Openbaar Ministerie* jeb *OM*) ir valsts struktūra ar birojiem visos Nīderlandes reģionos. Pastāv arī prokuratūras birojs valsts līmenī, kura uzdevums ir (starptautiskās) organizētās noziedzības apkarošana, un prokuratūras birojs, kura uzdevums ir apkarot noziedzīgus nodarījumus pret vidi, finanšu noziegumus un krāpšanu.

Pastāv 10 apgabala prokuroru biroji; šajos birojos strādājošie prokurori ar administratīvo un juridisko ekspertu palīdzību katru gadu izskata vairākus simtus tūkstošu lietu. Ja tiek iesniegta pārsūdzība, lietu nosūta vienam no četriem reģionālajiem prokuratūras birojiem. Prokuratūru šajos birojos pārstāv amatpersonas, kas tiek sauktas par ģenerāladvokātiem (*Advocaat-Generaal*). Šos birojus vada galvenie prokurori un galvenie ģenerāladvokāti. Valsts līmenī prokuratūru pārvalda Ģenerālprokuroru padome (*College van Procureurs-generaal*), kas atrodas Hāgā. Politiskā atbildība par prokuratūras darbu ir tieslietu ministram. Kopā ar Ģenerālprokuroru padomi tieslietu ministrs lemj par prioritātēm izmeklēšanas un kriminālvajāšanas jomā.

Loma un pienākumi

Katrai personai, kura tiek turēta aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, jāsaskaras ar prokuratūru. Prokuratūra ir vienīgā Nīderlandes iestāde, kas lemj par to, vai apsūdzētās personas lieta ir jānodod iztiesāšanai. Tā nodrošina noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu.

Šim nolūkam tā sadarbojas ar policiju un citām izmeklēšanas iestādēm. Prokuratūra atbild par izmeklēšanu. Prokuratūra arī uzrauga, vai tiesu nolēmumi tiek izpildīti pareizi: naudas sodi ir jāmaksā, brīvības atņemšanas sodi ir jāizcieš un darbs sabiedrības labā ir jāveic. Prokuratūra un tiesneši ir daļa no tiesu varas. Jāņem vērā, ka prokuratūra nav uzskatāma par ministriju šā vārda ierastajā nozīmē, kaut arī tās nosaukums nīderlandiešu valodā varētu likt tā domāt.

Tiesneši

Organizācija

Visiem, kas vēlas kļūt par tiesnešiem, jābūt vairāku gadu profesionālai pieredzei. Papildu informācija par prasībām ir atrodama [šeit](#). Profesionālo pieredzi var iegūt iekšējā tiesu iestāžu apmācību kursā vai citās tiesu sistēmas ietvaros. Tiesu iestāžu sistēma nodrošina nepieciešamā apmācību.

Tiesnešus ieceļ monarhs tieslietu un drošības lietu ministra pārraudzībā. Tiesneša amatā var iecelt tikai Nīderlandes pilsoņus. Kandidātam jābūt Nīderlandes universitātē iegūtam juridiskam grādam.

Personas var izvirzīt tiesu iestādes tiesneša amatam tikai pēc valsts atlases komitejas ieteikuma. Komiteju veido pārstāvji no dažādām tiesām, prokuratūras, kā arī sabiedriski aktīvas personas.

Tiesnesi ieceļ tiesu organizācijā konkrētā tiesā. Iecelšana amatā var notikt tikai tad, ja konkrētā tiesa izvirza iespējamo tiesnesi. Šādi nosacījumi iecelšanas sistēmu padara maksimāli objektīvu.

Tiesnesis ir valsts ierēdnis ar īpašu statusu. Pēc sākotnējās iecelšanas amatā tiesnesim nav jāapstiprina sava iecelšana arī citur. Tiesneši var palikt amatā līdz 70 gadu vecumam. Pirms šī vecuma tiesnešus no amata pret to gribu var atstādināt tikai augstākās instances tiesa Nīderlandē — Nīderlandes Augstākā tiesa (*Hoge Raad der Nederlanden*) pēc šīs tiesas ģenerālprokurora (*procureur-general*) iniciatīvas.

Loma un pienākumi

Tiesneša uzdevums ir pieņemt taisnīgu lēmumu juridiskos strīdos, tostarp strīdos, kuros viena no pusēm ir valdība. Lai garantētu taisnīgumu saistībā ar valdību, ir ieviesta īpaša atlases un iecelšanas sistēma. Tādēļ tiesnešu juridiskais statuss atšķiras no valsts ierēdņu statusa.

Nīderlandes Konstitūcijā noteikts, ka tiesu iestādes pieņem lēmumus par strīdiem, un tajā ir noteikumi, kas regulē tiesu iestāžu darbinieku juridisko statusu.

Tiesneši izskata lietas pēc saviem ieskatiem, vadoties tikai no spēkā esošajiem tiesību aktiem. Lielā mērā tie arī nosaka tiesāšanās praktisko virzību (piemēram, tiesāšanās atsevišķu posmu ilgumu).

Pastāv vairākas tiesību aktos noteiktas prasības, kas regulē tiesnešu rīcību. To mērķis ir garantēt tiesnešu objektivitāti. Ja kādai no tiesāšanās pusēm rodas šaubas par tiesneša objektivitāti, likumā noteikta iespēja iebilst tiesnesim, kas izskata lietu. Dažkārt kāda no pusēm tiesas prāvā nav apmierināta ar tiesneša darbu. Šajā gadījumā pastāv nošķīrums starp neapmierinātību ar tiesas lēmumu vai ar tiesneša rīcību.

1. Ja neapmierinātība ir par spriedumu, sūdzību iesniegusi puse parasti var iesniegt apelāciju.
2. Sūdzības par tiesneša rīcību var iesniegt tiesas padomē tajā tiesā, kurā attiecīgais tiesnesis ir amatā. Visās tiesās ir sūdzību izskatīšanas procedūra, kas paredz sūdzību izskatīšanas noteikumus.

Tiesnešiem ir jāgūst pieredze vismaz divās jomās. Tādejādi parasti pēc vienas lietas izskatīšanas konkrētā jomā, tiesneši skata lietas citā jomā. Šis noteikums paredzēts, lai tiesneši pārāk ilgi un pārāk daudz nekoncentrētos uz vienu pieredzes jomu.

Tiesneši strādā apgabaltiesās (*rechtbanken*). Tās sadalītas vismaz četros sektoros: civillietu sektors, krimināllietu sektors, administratīvo lietu sektors un apakšapgabalu sektors. Pēdējā sektorā strādājošos tiesnešus sauc par „kantonrechter”; pārējos sauc par „rechter”. Tiesnešus, kas strādā apelācijas tiesās, sauc „gerechtshoven”, bet Augstākajā tiesā – par „raadsheer”.

Tiesas sastāvs, izskatot lietas, ir šāds:

- Apakšapgabalu tiesu sektora tiesneši izskata lietas individuāli.
- Apgabaltiesu tiesneši parasti izskata lietas paši, taču dažos gadījumos tās izskata trīs tiesnešu sastāvā.
- Apelācijas tiesā lietas izskata trīs tiesnešu sastāvā, izņemot gadījumus, kad lietu var izskatīt viens tiesnesis. Reglamentējošie noteikumi iekļauti Tiesas (organizācijas) likumā (*Wet op de rechterlijke organisatie*).
- Augstākajā tiesā visas lietas izskata piecu tiesnešu sastāvā.

Valsts iestāde, kas atbildīga par profesijas reglamentēšanu, ir Nīderlandes tiesu iestāžu padome (*Raad voor de rechtspraak*).

Juridiskā datubāze

Papildu informāciju skatīt Nīderlandes [tiesu](#) vispārējā tīmekļa vietnē, kas ir publiski pieejama.

Juridisko profesiju organizācija

Advokāti

Nīderlandes Advokātu kolēģija (*Nederlandse Orde van Advocaten*) ir publisko tiesību profesionālā organizācija visiem advokātiem Nīderlandē. Kolēģijas ar likumu noteiktā pamatdarbība ir advokātu pakalpojumu kvalitātes

pārraudzīšana. Papildus citiem aspektiem advokātu pakalpojumu kvalitāti nodrošina:

- visaptveroša izglītības programma, apgūstot juridisko profesiju;
- pašvaldību lēmumu un citu saistošu noteikumu izstrāde;
- disciplinārlietas;
- informācija un pakalpojumi dalībniekiem un
- konsultācijas ar Nīderlandes valdību par politikas plāniem un likumdošanas instrumentiem.

Saskaņā ar Advokatūras likumu (*Advocatenwet*) advokātam obligāti ir jābūt Advokātu kolēģijas biedram. Pašlaik reģistrēti 18 000 advokātu.

Juridiskie padomnieki

Šo profesiju regulēšanai nav izveidota neviena centralizēta iestāde.

Notāri

Organizācija

[Nīderlandes Karaliskā notāru organizācija](#) (*Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie*) aizsargā [notāru](#) intereses Nīderlandē un nodrošina to, ka viņi var atbilstoši veikt savu darbu.

Loma un pienākumi

Vairākiem līgumiem un tiesiskiem darījumiem tiesību aktos noteikta notariālā forma. Svarīgākie līgumi un tiesiskie darījumi ir šādi:

1. nekustamā īpašuma nodošana Nīderlandē;
2. hipotēku izveidošana vai anulēšana;
3. akciju sabiedrību vai sabiedrību ar ierobežotu atbildību (NV un BV) nodibināšana vai statūtu mainīšana;
4. fondu vai asociāciju (tostarp kooperatīvu) izveidošana vai statūtu mainīšana;
5. testamentu sastādīšana, mainīšana un izpildīšana;
6. laulības līgumu un reģistrētu partnerattiecību nolīgumu sastādīšana vai mainīšana;
7. vārda vērtspapīru nodošana un
8. dāvanu un ziedojumu noformēšana notariāli.

Praktisku apsvērumu dēļ notārs bieži veic arī citus juridiskus darījumus un var sastādīt citus līgumus. Piemēram, to starpā var būt partnerattiecību nolīgumi (līgumsabiedrība, civiltiesību sabiedrība un komandītsabiedrība), līgumi starp partneriem un noteikumi, lai aizsargātu sabiedrības ar ierobežotu atbildību no trešajām personām.

Citas juridiskās profesijas

[Karalisko tiesu ierēdņu profesionālo organizāciju](#) (*Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders, KBvG*) reģlamentē ar Likumu par tiesu ierēdņiem (*Gerechtsdeurwaarderswet*). Tādejādi ar šo likumu dots *KBvG*, kurā jāiestājas visiem Nīderlandes tiesu ierēdņiem, uzdevums veicināt profesijas labu praksi.

Nīderlandes tiesu ierēdņi ir atbildīgi par dokumentu saņemšanu un pārsūtīšanu saskaņā ar Eiropas Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs. Nīderlandē izsniedzamie dokumenti tiešā veidā jānosūta kādam no tiesu ierēdņiem. Pakalpojuma pieprasījums jāiesniedz nīderlandiešu vai angļu valodā. Pieprasījumus nevar iesniegt Nīderlandes centrālajai iestādei, proti, Karaliskajai tiesu ierēdņu profesionālajai organizācijai. Tās palīdzību var lūgt tikai ārkārtas gadījumos, kas norādīti iepriekš minētās regulas 3. panta c) apakšpunktā.

Bezmaksas juridiskie pakalpojumi (*pro-bono*)

Sākotnēju juridisku konsultāciju iespējams lūgt vienā no juridisko pakalpojumu palīdzības birojiem (*Het Juridisch Loket*). Šeit iespējams lūgt izskaidrot juridiskus jautājumus un saņemt informāciju un padomus. Šis ir sākuma posms juridiskās palīdzības saņemšanai.

Ja nepieciešams, jūs nosūtīs pie privāta advokāta vai starpnieka, kas darbojas juridiskās palīdzības otrajā posmā.

Visi informācijas pakalpojumi, kas pieejami juridisko pakalpojumu palīdzības birojos, ir bez maksas, tos nodrošina uz vietas vai kā daļu no konsultācijas. Šajos palīdzības birojos var uzdot jautājumus par problēmām, kas saistītas ar civiltiesībām, administratīvajām tiesībām, krimināltiesībām, kā arī saistībā ar imigrācijas likumu.

Kopā ir izveidoti 44 juridisko pakalpojumu palīdzības biroji. Tie ir izvietoti ģeogrāfiski vienmērīgi, lai visiem Nīderlandes pilsoņiem juridiskie pakalpojumi būtu viegli pieejami.

Papildu informāciju skatīt [Juridisko pakalpojumu palīdzības biroju tīmekļa vietnē](#).

Saistītās saites

[Prokuratūra](#)

[Nīderlandes tiesas un Nīderlandes Augstākā tiesa](#)

[Nīderlandes Advokātu kolēģija](#)

[Nīderlandes Karaliskās notāru organizācija](#)

[Karaliskā tiesu ierēdņu profesionālā organizācija](#)

[Juridisko pakalpojumu palīdzības biroji](#)

■ Lapa atjaunināta: 11/01/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.